

Số: 39/2021/QĐDS - ST

Ngày: 30/3/2021

K, ngày 30 tháng 3 năm 2021

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v “Yêu cầu tuyên bố người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN K, T PHỐ HÀ NỘI

T phân giải quyết việc dân sự gồm có:

- Chủ tọa P tòa: Ông Vũ Quang Long – Thẩm phán.
- Thư ký P họp: Bà Lê Thị Huyền - Thư ký Tòa án nhân dân huyện K, T phố Hà Nội.
- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện K tham gia P toà: Bà Vương Thị Thanh Hà - Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 03 năm 2021 tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện K, T phố Hà Nội mở P họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý 06/2021/TLST - VDS ngày 08/01/2021 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”. Thay đổi yêu cầu ngày 10/3/2021: “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở P giải quyết việc dân sự số 03/2021/QĐMPH-ST ngày 19 tháng 03 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây.

- **Người yêu cầu:** Cụ Nguyễn Thị P, sinh năm 1939; Trú tại: Thôn 8, xã N, huyện K, Tp. Hà Nội. (Mẹ đẻ của bà Nguyễn Thị H). Có mặt tại P họp.

- Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:

1. Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1974; Trú tại: Thôn 8 X, xã N, huyện K, Tp. Hà Nội. (Là người bị yêu cầu tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi).

2. Chị Phạm Bá Q, sinh năm 1994; Trú tại: Thôn 8 X, xã N, huyện K, Tp. Hà Nội. Vắng mặt tại P họp.

3. Anh Phạm Bá T, sinh năm 1996; Trú tại: Thôn 8 X, xã N, huyện K, Tp. Hà Nội. Vắng mặt tại P họp.

- **Người làm chứng:** Bà Nguyễn Thị Thi, sinh năm 1962; Trú tại: Thôn 7 X, xã N, K, Hà Nội.

NỘI DUNG

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 19/11/2020, cụ Nguyễn Thị P yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự. Cụ Nguyễn Thị P trình bày: Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1974 là một trong 04 người con của cụ Nguyễn Thị P và cụ Nguyễn Duy Trị (đã chết năm 1997). Từ khi bà H được sinh ra và lớn lên cho đến năm 1992 lập gia đình với ông Phạm Bá Xuân (ông Xuân đã chết năm 2019) thì sức khỏe hoàn toàn bình thường. Chỉ đến năm 1994, bà H sinh con gái đầu tiên là Phạm Bá Q thì bị chấn động tâm lý, tính cách thay đổi, nói nhiều, chạy lung tung khắp làng và chửi bới cả nhà. Sau đó một thời gian thì bệnh thuyên giảm nên đến năm 1996 bà H tiếp tục mang thai và sinh con thứ hai là Phạm Bá T. Lúc này tình trạng tâm sinh lý của bà H tiếp tục thay đổi và trở nặng hơn. Không có khả năng chăm con nhỏ, ngồi một mình nói lảm nhảm, cười một mình, gia đình không để ý là H chạy đi lang thang khắp làng làm gia đình phải đi tìm đưa về nhà. Năm 1996, cụ Nguyễn Thị P là mẹ đẻ đã đưa bà H về nhà ở chung để chăm sóc. Gia đình đã đưa bà H đi chữa trị nhiều nơi, thậm chí cả cúng bái trừ ma nhưng bệnh tình không thuyên giảm. Năm 2003, 2008, 2013 bà H được gia đình đưa vào bệnh viện tâm thần Hà Nội điều trị, sau mỗi lần điều trị bệnh thuyên giảm bà H lại được ra viện cấp phát thuốc điều trị ngoại trú cho đến nay. Bệnh viện tâm thần Hà Nội chẩn đoán bà Nguyễn Thị H bị “*Rối loạn cảm xúc lưỡng cực, hiện tại giai đoạn hưng cảm có triệu chứng loạn thần (F31.2)*”. Bà H được Nhà nước cho hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng. Nay cụ Nguyễn Thị P đề nghị Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Ngày 20/01/2021, cụ Nguyễn Thị P có đơn yêu cầu Tòa án trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với bà Nguyễn Thị H.

Ngày 10/03/2021, cụ Nguyễn Thị P xin thay đổi yêu cầu đề nghị Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị H là Người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đồng thời đề nghị Tòa án chỉ định cụ Nguyễn Thị P là người giám hộ cho bà H.

Chị Phạm Bá Q và anh Phạm Bá T là con của bà Nguyễn Thị H thống nhất với yêu cầu của cụ Nguyễn Thị P tuyên bố bà Nguyễn Thị H là Người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị chỉ định cụ Nguyễn Thị P là đại diện giám hộ cho bà H.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện K căn cứ các tài liệu có trong hồ sơ đề nghị Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đề nghị Tòa án chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại P họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại P họp, Tòa án nhân dân huyện K, T phố Hà Nội nhận định:

[1] Về tố tụng: Bà Nguyễn Thị H là người bị yêu cầu, cư trú tại Thôn 8 X, xã N, huyện K, Tp. Hà Nội nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện K, T phố Hà Nội theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Bà Nguyễn Thị H là con đẻ của cụ Nguyễn Thị P nên cụ Nguyễn Thị P là người có quyền được yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Trong quá trình giải quyết vụ án, cụ Nguyễn Thị P thay đổi nội dung đơn yêu cầu, từ yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự sang yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị H là Người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Việc thay đổi nội dung yêu cầu của cụ P là không vượt quá yêu cầu ban đầu, hoàn toàn tự nguyện, không trái pháp luật, phù hợp quy định tại khoản 2 Điều 70 Bộ luật tố tụng dân sự và phù hợp với thực tế khách quan của người bị yêu cầu nên được Tòa án chấp nhận.

[2] Xét yêu cầu của người yêu cầu:

Ngày 21/02/2021, Tòa án nhân dân huyện K ban hành Quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với bà Nguyễn Thị H. Tại bản kết luận giám định số 21/KHTH-BV ngày 03/03/2021 của Bệnh viện tâm thần Trung ương đã kết luận: ***“Bà Nguyễn Thị H bị rối loạn cảm xúc lưỡng cực hiện tại thuyên giảm (mã bệnh theo ICD 10:F31.7). Hiện tại có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”***. Tòa án nhân dân huyện K thấy yêu cầu của cụ Nguyễn Thị P đề nghị tuyên bố bà Nguyễn Thị H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị Tòa án chỉ định cụ P là người giám hộ cho bà H là có căn cứ. Tòa án chấp nhận yêu cầu của cụ P là phù hợp với Điều 23 Bộ luật dân sự 2015 đã quy định ***“Người T niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ”***.

Cụ Nguyễn Thị P, đề nghị Tòa án chỉ định cụ đại diện cho gia đình là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị H vì từ năm 1996 đến nay cụ là người ở cùng và chăm sóc bà H còn chị Phạm Bá Q và anh Phạm Bá T từ bé đến lớn chủ yếu sống với bố bên nhà nội, hiện nay không ở gần để có thời gian chăm sóc, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp cho bà H. Chị Phạm Bá Q và anh Phạm Bá T cũng thống nhất đồng ý để cụ Nguyễn Thị P là đại diện giám hộ cho bà H. Xét thấy đề nghị này của cụ P là

phù hợp với quy định tại các Điều 46, 47, 48, 49, 54 Bộ luật dân sự nên tòa án chấp nhận. Cụ Nguyễn Thị P phải thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57 và 58 Bộ luật dân sự. Thực hiện quyền quản lý tài sản của người được giám hộ theo quy định tại Điều 59 Bộ luật dân sự.

[3] Về lệ phí Tòa án: Cụ Nguyễn Thị P là người cao tuổi nên được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại Khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

[4] Ý kiến của Kiểm sát viên phù hợp với nhận định của Tòa án nên được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, khoản 2 Điều 71, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 23, 46, 47, 48, 49, 54, 57, 58, 59 Bộ luật dân sự.

Căn cứ Khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016:

1. Chấp nhận việc thay đổi yêu cầu của cụ Nguyễn Thị P từ yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự sang yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đối với bà Nguyễn Thị H.

2. Tuyên bố bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1974, trú tại: Thôn 8 X, xã N, huyện K, T phố Hà Nội là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

3. Chỉ định cụ Nguyễn Thị P, sinh năm 1939 (là mẹ đẻ của bà Nguyễn Thị H), trú tại Thôn 8 X, xã N, huyện K, T phố Hà Nội là đại diện giám hộ cho bà Nguyễn Thị H. Cụ Nguyễn Thị P phải thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57 và 58 Bộ luật dân sự. Thực hiện việc quản lý tài sản của người được giám hộ theo quy định tại Điều 59 Bộ luật dân sự.

4. Cụ Nguyễn Thị P được miễn nộp lệ phí giải quyết Việc dân sự sơ thẩm.

5. Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định. Các đương sự vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

- C. C @ --ng sù;
- VKS.ND.H Gia Lom;

SỰ

TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN

- Chi Cục THA huyện K
- UBND xã N, GL, HN;
- L-u: Hả s \neg việc dân sự;

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA P HỌP

Vũ Quang Long